

Jacques Vanhouten is op 25 januari 1903 in Almelo geboren. Hij was de zoon van Josephus Jacobus Carolus Vanhouten, koopman in textiele stoffen, en Johanna Adriana Hillen.

Het gezin verhuisde in 1909 naar Hengelo. De financiële draagkracht maakte het mogelijk dat Jacques na de lagere school naar het gymnasium kon gaan. Hij was veel buiten in de natuur van Twente, ook als padvinder.

In 1922 ging Jacques studeren aan de Wilhelms Universiteit in Münster (Westfalen). Hij volgde er colleges in de algemene natuurwetenschappen als voorbereiding op de studie geologie. Door de politieke onrust en geldinflatie in het toenmalige Duitsland vervolgde Jacques vanaf 1923 zijn studie aan de Universiteit van Bazel (Zwitserland).

Hij promoveerde op het proefschrift 'Geologie der Kalkalpen am Ostufer des Lago Maggiore' in 1928. Hij trouwde op 22 oktober 1928 in Leiden met Sophia Hannivoort. Terwijl het proefschrift nog uit moest komen, vertrokken ze in de herfst van 1928 per trein naar Marseille en met het ms Indrapoera naar Batavia, NOI. Jacques werd afgehaald door Willem Pieter Hillen, gouverneur van West-Java, een broer van zijn moeder. Jacques werd voor vijf jaar aangesteld als geoloog der 3e klasse bij de 'Dienst van den Mijnbouw' in Bandung.

Jacques en Sophia scheiden en in 1933 ontmoet Jacques op de soos onderwijzeres Johanna de Mutzer. Hij noemt haar een 'Indisch meisje', dochter van een Nederlander en een Javaanse moeder, geboren in 1911 in Salatiga. In januari 1934 trouwen ze en krijgen een dochtertje, Johanna. Door de financiële crisis werd in 1934 het aantal academici bij de Dienst van den Mijnbouw gehalveerd. Met ingang van 1 augustus 1935 krijgt Jacques Vanhouten vanwege zijn tropenjaren acht maanden verlof. Ze keren terug naar Nederland waar zoon Evert Jacques wordt geboren. In 1937 verhuizen ze naar Den Haag en wonen er op verschillende adressen. In juni 1938 gaat Jacques als een uitweg van de werkloosheid opnieuw naar Nederlands-Indië voor een opleiding bij de politie. In 1941 is hij commissaris van politie 2e klasse in Semarang op Noord-Java.

Begin 1942 werd Nederlands-Indië binnengevallen door Japan. Johanna Vanhouten komt met twee jonge kinderen in een vrouwenkamp, Jacques Vanhouten wordt dwangarbeider aan de Pakanbaroe-spoorweg op Sumatra, waar hij honger, ziekten en uitputting doorstaat. In 1945 is het gezin herenigd, maar de gevolgen van de oorlog zullen nog lang een rol spelen.

Na de oorlog ging hij werken als leraar op een middelbare school in Bandung. Hier werd de jongste zoon Willem Pieter geboren. Eind 1948 reisde het gezin met het ms Willem Ruys naar Rotterdam. Jacques moest begin 1949 terug naar zijn school in Bandung. Johanna en

de drie kinderen woonden in diverse plaatsen in Nederland. In 1950 is het gezin herenigd en gaan uiteindelijk wonen in Utrecht.

In Nederland geeft Jacques les op een middelbare school in Gouda en op een handelsdagschool in Utrecht. Omdat hij geen onderwijsbevoegdheid heeft volgt hij een opleiding en in november 1959 wordt hij docent aardrijkskunde aan de Rijks Hogeschool voor Tropische Landbouw in Deventer en in deeltijd directeur-conservator van het Tropisch Museum. Mede door medische problemen aan zijn gehoor en ogen, als gevolg van zijn dwangarbeid, vindt hij het lesgeven zwaar.

In 1968 gaat Vanhouten met pensioen. Hij overlijdt in 1995.

Meer informatie

[Jacques Vanhouten \(1903-\) » Genealogie Bovenschen, Looijenga, Van Gelderen en Van Donk » Genealogie Online](#)

[Bronnen en archieven voor stamboomonderzoek \(wiewaswie.nl\)](#)

[Huwelijk Jacques Vanhouten en Sophia Hannivoort \(wiewaswie.nl\)](#)

[Jacques Vanhouten en de duinvormen bij Den Haag, DUNEA nr 74.](#)